

afgibe deres Stemme. Jeg skal nu anmode det ærede Tings Medlemmer om at stille sig velvillig til denne Vndring. Jeg tror, de ville gøre det, for saa vidt de alle ere bejlede af, at enhver uantastet bør have Lov til at afgive sin Stemme efter sin Overbevisning. Det er vel sagtens derfor, Forslaget er kommet frem. De bør derfor ogsaa støtte min Vndring. Jeg har ganske sikkert ikke faaet nogen Tilslutning i Udvalget, men jeg har paa den anden Side heller ikke mødt nogen virkelig Modstand i Udvalget. Der har for saa vidt været en human Følelse eller Tante i den Retning, som der ikke er fremfat nogen Indvending mod selve den Betragtning, jeg er fremkommet med, og jeg forlenter derfor, at min Vndring vil vinde Tilslutning her i Tinget, og anbefaler ærede Medlemmer at stemme for den. — Jeg vil endnu gøre et Par ganske korte Bemærkninger til den ærede Ordsfører. Han mente, at man sikkert ikke kunde faa nogen Lov, som virkelig kunde beskytte fuldt ud mod Tvang. Deri er jeg dog ikke saa ganske enig med den ærede Ordsfører, idet jeg tror, at den bedste Beskyttelse, vi kunne faa mod Valgtryk, er en Lov om hemmelig Afstemning. Jeg tror, at hvis man er bejlet af den Tante, som man burde være bejlet af, at enhver underordnet skal have Lov til at stemme ifølge sin Overbevisning, vilde den hemmelige Afstemning sikkert være det bedste. Jeg er i og for sig slet ikke principielt stemt for hemmelig Afstemning, men under de nuværende Samfundsforhold betragter jeg den som en Nødvendighed. Jeg vilde ønske, det maatte lykkes os at faa et Samfund, hvor hemmelig Afstemning ikke vilde have nogen Betydning og ikke være nødvendig, idet en Mand altid kunde staa aabent med sin Stemmegivning uden derfor at komme til at risikere noget i økonomisk eller anden Retning. Men for nærværende Tid er Samfundet desværre saaledes indrettet, at man har alt for mange Eksempler paa, hvilke Forsølgelser det drager efter sig, naar Folk have stemt efter deres Overbevisning. Er det derfor Meningen, at man virkelig vil gaa til det Skridt, at enhver underordnet skal kunne stemme efter sin Overbevisning uden Ulemper bagefter, bør man være med til den hemmelige Afstemning. Og jeg vil sige, at hvis ikke dette Lovforslag vedtages, ville vi fra vor Side inden føje Tid indgive Forslag om hemmelig Afstemning, og det vil da vise sig, om virkelig Følelsen er til Stede for, at enhver skal have Lov til at bruge sin forfatningsmæssige Ret ved Valgene uden at komme til at lide for det bagefter. Den meget ærede Ordsfører udtalte endvidere, at Forslaget efter

Flertallets Affattelse var af den Bestaaffenhed, at det lige saa godt vilde ramme Socialister som Herremænd. For at undgaa Misforstaaelse i den Retning vil jeg kun sige til den ærede Ordsfører, at Herremænd ogsaa meget godt kunne være Socialister, og det er min fulde Overbevisning, at der er mange Herremænd, som, om ikke officielt, saa dog i deres Indre ere Socialister. Jeg fremkommer med denne Bemærkning, for at det ikke skulde forstås, som om de slet ikke kunde være det. I et frit Samfund, som vort, staaer det virkelig enhver frit for at være Socialist, hvad enten han er Herremand eller ikke.

Justitsministeren (Nelleman):

Jeg kan med Hensyn til Sagens almindelige Side henholde mig til, hvad jeg udtalte ved Sagens første Behandling. Jeg tillod mig da at udtale, at dersom man vilde forsøge paa i det hele taget at værne Valgfriheden, vilde det foreliggende Forslag være aldeles utilstrækkeligt, saa maatte der gaas meget videre paa forfælselig Maade. Hvis man vil forsøge paa konsekvent at gennemføre denne Ide, maatte man ikke alene ramme Valgtrykket, men ogsaa andre Valgmisligheder. Jeg skal blot her i Parentes bemærke, at Køb af Stemmer kan man vel egentlig ikke kalde Valgtryk; det maa betegnes som anden Valgmislighed. Men der gives ogsaa mange andre Misligheder foruden Køb af Stemmer og egentligt Valgtryk. Det skal jeg nu ikke opholde mig videre ved, thi det fremgaar af Sagen, at Udvalget ikke har stillet sig paa dette Standpunkt, men at man har villet indskrænke sig til at fremdrage og særlig ramme nogle enkelte Tilfælde. Hvorvidt dette er heldigt, skal jeg heller ikke udtale mig videre om, men jeg vil blot sige det, at naar man vil gaa den Vej, saa forekommer det mig, at den Vej, som er foreslaaet af Udvalgets Flertal, er den bedste. Jeg anser det for det første for en Fordel ved Forslaget fra Udvalgets Flertal, at det, for saa vidt angaar den i Straffeloven omtalte Mislighed at købe Stemmer, bibeholder Straffelovens Ord — og hvorledes Straffeloven skal anvendes, er man dog nu temmelig paa det rene med sig selv om — i Stedet for at sætte andre Udtryk i Stedet, som kunne aabne Døren for mange Tvivl, der næppe kunne indtræde, saa længe vi have den Affattelse paa dette Punkt, som vi nu have. Det ny, der er tilføjet, forekommer mig ogsaa at være at foretrække for Forslagets Udtryk; idet jeg nemlig maa være enig med den ærede Ordsfører i, at Udtrykket „økonomisk Tab“ er et ganske anderledes tydeligt og bestemt Udtryk end „personligt Tab,“ og er et